מצבה לימים אחרים

בכל שנה יוצאת לאוקראינה משלחת מיוחדת, המורכבת מאנשי עמותת יהדות גליציה, סטודנטים ממכללת הרצוג ופעילי ציבור אוקראינים, לאתר בתי קברות יהודיים ולתעד אותם. בשנה שעברה אותרה מצבתה של אימו של הסופר ש"י עגנון, והשנה נחשפו קברים מהמאה ה־16 שמעידים על חיים מפוארים שהיו ואינם ← הבשורה ליוצאי גליציה: מאגר מקוון ומרגש לאיתור קברי בני משפחה

חיים קוממי

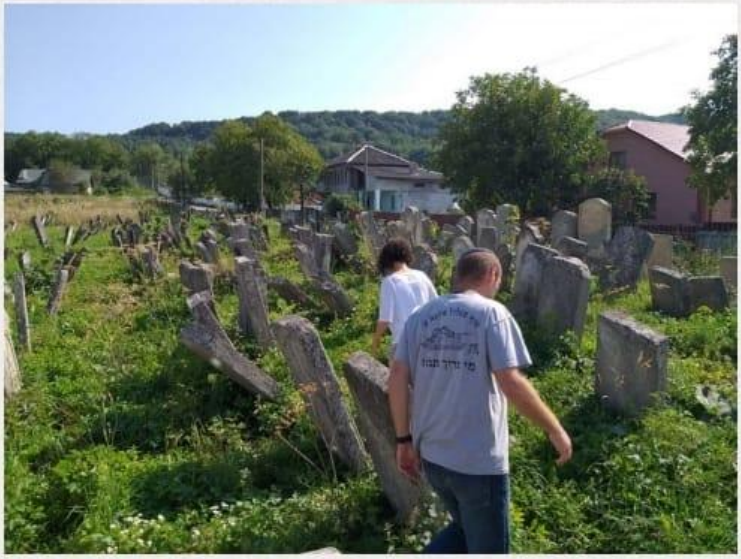

זה עשור שחברי משלחת התיעוד השנתית שפועלת בחסות עמותת "יהדות גליציה ובוקובינה" (JGB) נשלחת לאוקראינה הרחוקה לחשוף מצבות וקברים של בני הקהילה היהודית שחיו במדינה במאות הקודמות. בארבע השנים האחרונות קיבלה המשלחת חיזוק ניכר בדמות קבוצת סטודנטים נמרצים ממכללת הרצוג.

בשנה שעברה נדהמו חברי המשלחת מגילוי מפתיע שנפל לידם: בבית העלמין בבוצ'אץ' התגלתה מצבתה של אסתר צ'צ'קס, אימו של הסופר ש"י עגנון. העיירה בוצ'אץ' מזוהה כעירו של עגנון ומופיעה בכתביו פעמים רבות.

ד"ר איליה לוריא: "סוג המצבות והעובדה שהן שרדו מעידים שלקהילות היה גב כלכלי רחב, ובהחלט אפשר ללמוד גם על השושלת התרבותית והרוחנית שהייתה לאותן קהילות. את זה אפשר להוכיח על פי שפת תיאורי הנפטרים, שמראה שאנשי הקהילה היו למדנים ובעלי תארים רבניים רבים"

המצבה נמצאה בשלמותה, שוכבת על האדמה לא הרחק ממצבתו של שלום מרדכי צ'צ'קס, אביו של עגנון, ועליה פיוט ארוך ואקרוסטיכוני: "פ"נ מ' (פה נקברה מרת) אסתר טשאטשקיס בת הישייש המופלג מו"ה (מורנו ורבנו הרב) יהודה פארב הכהן נ"י... ארבעים ושלוש ימי שנותיה ספדו וקוננו לימי עלומיה תמימה היתה זכה וישרה רבה חן ויעלה תפארה בארה צדקה דרכה נתיבה רחמה נפשות ברוח נדיבה ילדיה חנכה בכשרון תבונה הוריה אהבה תורה ואמונה". אפשר לשער כי מי שכתב את הפיוט שעל המצבה הוא אביו של עגנון, ולא עגנון עצמו, שכן באותם ימים ישב הסופר בארץ ישראל ולא נכח בהלוויית אימו, דבר שציער אותו לאחר מכן שנים רבות.

מטרתה העיקרית של העמותה היא פיתוח, תיעוד והנגשה של המורשת היהודית בחבלי גליציה ובוקובינה וגילוי מצבות וקברים עתיקים בבתי הקברות הפזורים באזורים אלו. רוב בתי העלמין באזור נהרסו, בעיקר בשנות השואה ובתקופה הסובייטית, וחלק מהמצבות אף שימשו חומרי בנייה וסלילת כבישים או להקמת אנדרטאות. לשם גילוי המצבות ההן נשלחת לאוקראינה משלחת אחת לשנה.

המשלחת, שמורכבת מאנשי העמותה, מפעילי ציבור אוקראינים מקומיים ומסטודנטים ממכללת הרצוג (הסטודנטים במקום, ועל כן העמותה שמה לה למטרה לאתר את הקברים והמצבות ולהכיר את החיים התוססים שהיו בעיירות עד חורבנן. אילולא משלחות אלו נראה שבתוך מספר שנים לא רב לא היה אפשר לזהות את המצבות והקברים היהודיים בגליציה.

ד"ר דניאל רייזר, רכז החוג למחשבת ישראל במכללת הרצוג ומרכז המשלחת מטעם המכללה, מציין שהבשורה הגדולה ביותר שיוצאת מהפעילות החשובה לכשעצמה היא היכולת שנוצרה כעת לכל יהודי שמוצאו מארצות גליציה ובוקובינה לאתר את קברי משפחתו ושורשיו. אפשר להיכנס לאתר העמותה ולהשתמש במנוע החיפוש המיוחד המאפשר גישה למאגר ולמיפוי בתי הקברות, להקליד את הנתונים הידועים ולבדוק אם נמצאו קברים הקשורים לענף כלשהו במשפחה. בעמותה הגדילו לעשות ואף צירפו את הכיתוב שנמצא על גבי כל מצבה שנחשפה.

"בכל שנה ההתרגשות הולכת וגדלה, ואנחנו כבר מצפים לראות מה נגלה בשנה הבאה", מסכם רייזר.

התמונות באדיבות העמותה למורשת יהדות גליציה

בואו נחזור הביתה בשלום

שלושה עשר
רוגים בתאונות דרכים בשבועיים
(י' עד כ"ג באב)

וזהו סיפורם של כמה מהם:

י"א באב - שני צעירים בבני 20 התנגשו בעמוד סמוך לערד ונהרגו.
י"ד באב - הולך רגל בן 80 נהרג מפגיעת משאית ברחובות.
י"ד באב - שוטר בן 32 נהרג כשהאופנוע שלו החליק סמוך לצומת חניה.
ט"ז באב - רוכב רכב דו־גלגלי בן 21 נהרג בתאונה סמוך לצומת כאבול לאחר שהתנגש ברכב ברמזור.
י"ז באב - בן 39 נהרג בתאונה חזיתית בכביש 90 סמוך לצמח.
⊗ י"ז באב - גבר כבן 40 נהרג בתאונה בכביש 60 סמוך לשער בנימין.
⊗ י"ח באב - בן 50 נהרג בתאונה שרשרת בכביש 31. התאונה נגרמה בעקבות משאית שלא בלמה.
⊗ כ"ג באב - רוכב רכב דו־גלגלי בן 46 נהרג בתאונה עצמית כשהחליק סמוך לנס הרים.

214 הרוגים
מתחילת 2019

תיקון אחד בשבוע
המלצות לשמירה על בטיחות הילדים
בדרך למוסדות החינוך

אם הילד הולך לבד לבית הספר חשוב לתרגל איתו הליכה במסלול הבטוח ביותר.
בבחירת המסלול יש לשים לב כי לאורכו ישנן מדרכות ולבחור בו גם אם הוא ארוך יותר.
יש לבחור מסלול שבו מספר הכבישים שחוצים הוא מינימלי והכבישים בו לא ראשיים.
ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד.
למדו את הילד לחצות רק כשהאור ברמזור ירוק ולא לחצות בין כלי רכב חונים.
יש להזכיר לתלמיד המגיע לבית הספר באופניים לרכוב אך ורק עם קסדה רכוסה היטב.
ברכב חוגרים חגורת בטיחות במשך כל הנסיעה ויורדים מהרכב רק מהצד של המדרכה.

הנתונים באדיבות עמותת "אור ירוק"

אל תפספסי את השנה

- השלמת / שיפור בגרויות
- מסלול יעודי לחינוך
- צוות תומך שייקח אותך יד ביד
- מלגות קיום ומלגות לימודים מלאות*

* לזכאיות במימון משרד הבטחון ומשרד החינוך

לבנות בלבד!

02-6731465 הרשמה בעיצומה!
או בווצאפ: 052-8883577 נחמי

המכינה קד"א אמונה
מלפיות, ירושלים
/ WWW.EMUNA.AC.I

אמונה המכינה לאקדמיה